

Łódź, 19 grudnia 2023 r.

PNIK-I.4131.1140.2023

Rada Gminy Zapolice

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały LX/430/23 Rady Gminy Zapolice z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 4 grudnia 2023r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Zapolice stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Mając na uwadze powyższe przepisy, organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień uchwały.

W § 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, że usługi opiekuńcze, w tym w formie usług sąsiedzkich przyznawane są osobom spełniającym warunki określone w art. 50 ust. 1, 1a i 2 ustawy o pomocy społecznej oraz w niniejszej uchwale, w drodze decyzji.

W art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy wyraźnie wskazuje się, że to organ stanowiący gminy ma w drodze uchwały określić szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, usług specjalistycznych oraz usług sąsiedzkich. Odesłanie do przepisów ustawy o pomocy społecznej nie wypełnia delegacji zawartej w powołanym wyżej przepisie. Ponadto w ocenie organu nadzoru Rada Gminy w uchwale nie określiła warunków przyznawania wymienionych świadczeń, uregulowała natomiast warunki odpłatności za usługi.

W § 2 i § 3 uchwały rada gminy precyzuje, że usługi z pomocy społecznej przyznawane są w formie decyzji.

Zdaniem organu nadzoru regulacja taka stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy, bowiem przepis ten nie daje Radzie kompetencji do stanowienia w tym zakresie, ponieważ ustawodawca zagadnienia dotyczące wydawania decyzji administracyjnej uregulował w art. 106 ustawy.

W § 8 uchwały Rada postanowiła, że „W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana może na wniosek lub z urzędu zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z opłat”.

Organ nadzoru wskazuje, że rada w celu prawidłowego uregulowania delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi opiekuńcze konkretnej przesłanki wskazanej przez Radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19) Treść § 8 uchwały nie wypełnia dyspozycji art. 50 ust. 6 ustawy, bowiem nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat, co konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania § 8 uchwały, a to stoi w sprzeczności z art. 50 ust. 6 ustawy.

Ponadto rada gminy nie wypełniła delegacji wynikającej z art. 50 ust. 6a ustawy, bowiem nie określiła wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 27 grudnia 2023 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzińska
Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli

(podpisano elektronicznie)

Do wiadomości:
Wójt Gminy Zapolice